

Overdenking over Rechters 6:33-7:22 (miniserie over Gideon - 2/3)

Gideon leert: soms doet God méér met minder

1e lied: 't Is beter bij de HEER te schuilen – Psalm 118 (LvdK/LB)

- 3 't Is beter bij de HEER te schuilen / dan dat men bouwt op man en macht.
't Is beter bij de HEER te schuilen / dan dat men hulp van vorsten wacht.
Toen ik mij wenden kon noch keren, / omsloten door der volken ring,
doorbrak ik in de naam des HEREN / de knellende omsingeling.
- 4 Zij zwermde om mij heen als bijen, / zij waren dreigend om mij heen.
In Gods naam brak ik door hun rijen, / als strovvuur sloeg ik hen uiteen.
O vijand, die met felle stoten / mij bijna hebt ten val gebracht,
de HEER had tot mijn heil besloten, / Hij redde mij, Hij schonk mij kracht.

Bijbel: Rechters 6: 33-35 en 7: 2-22 (bekort) – *Gideon overvalt de Midjanieten*

6³³ De Midjanieten en andere volken staken de Jordaan over en sloegen hun kamp op. ³⁴ Toen kwam de Geest van de HEER over Gideon. Hij blies op de ramshoorn om zijn familie onder de wapenen te roepen. ³⁵ Ook zond hij boden naar Manasse, Aser, Zebulon en Naftali en ook die voegden zich bij hem: een leger van 32.000 man. (...) **7²** Toen zei de HEER tegen Gideon: 'Je leger is te groot. Zo lever Ik de Midjanieten niet aan jullie uit. Anders beroemt Israël zich erop dat het zich op eigen kracht heeft bevrijd. ³ Laat wie bang is terug naar huis gaan.' Er vertrokken 22.000 man; 10.000 bleven er over. ⁴ Maar de HEER zei tegen Gideon: 'Het leger is nog steeds te groot.

Laat je mannen naar het water gaan, daar zeg Ik je wie er wel of niet met je mee moeten gaan.'

⁵ Dat gebeurde. Toen zei HEER: 'Wie het water met hun tong oplikken zoals honden, moet je apart zetten van wie knielen om te drinken.'

⁶ 300 man likten water op met hun tong, de anderen knielden en schepten water op met hun hand. ⁷⁻⁸ De HEER zei: 'Met die 300 zal Ik jullie bevrijden van Midjan. De rest kan naar huis.'

⁹ Die nacht zei de HEER tegen Gideon: 'Val aan! Ik geef je de Midjanieten in handen.

¹⁰ Als je niet durft, sluip dan met je knecht Pura naar het kamp van de Midjanieten

¹¹ en hoor wat ze zeggen; dat zal je moed geven.' Samen met Pura sloop Gideon naar de rand van het kamp, ¹² waar ontelbaar veel Midjanieten waren. ¹³ Daar hoorde Gideon een Midjaniet zeggen: 'Wat ik nu toch gedroomd heb! Een brood rolde rond door ons kamp, botste tegen een tent, die omviel en inzakte.' ¹⁴ De ander zei: 'Dat is vast Gideon. Dat betekent dat God hem ons in handen heeft gegeven.'

¹⁵ Zodra Gideon de droom met de uitleg had gehoord, boog hij zich dankbaar neer. Terug in het kamp spoorde hij de Israëlieten aan: ‘Het is zover! De HEER geeft jullie het kamp van Midjan in handen!’ ¹⁶ Hij verdeelde de 300 man in 3 groepen en gaf iedereen een ramshoorn en een brandende fakkel, verstopt in een lege waterkruik. ¹⁷⁻¹⁸ Toen zei hij: ‘Als ik met mijn groep op de ramshoorn blaas, moeten jullie ook rond het kamp op je ramshoorn blazen en schreeuwen: “Voor de HEER en Gideon!”’

¹⁹⁻²⁰ Zo gebeurde het vlak: na de wisseling van de wacht bliezen alle drie groepen op hun ramshoorns en sloegen hun kruiken kapot. Met hun fakkels in de linkerhand en hun ramshoorns in de rechterhand schreeuwden ze: ‘Te wapen voor de HEER en Gideon!’ ²¹ Ze bleven rond het kamp staan en brachten de

Midjanieten in rep en roer. ²² Terwijl de 300 man op hun ramshoorns bliezen, zorgde de HEER ervoor, dat de Midjanieten tegen elkaar vechten en op de vlucht sloegen.

Overdenking: Gideon leert: soms doet God méér met minder

Wat een vreemde geschiedenis, vindt u niet!? Wie dit Bijbelverhaal leest, kan zich afvragen: Wat wilde de HEER hier toch mee? En: wat moet ik er nu mee? Vorige week hoorden we dat God Gideon geroepen had, om Israël te bevrijden. Zonder dat hij al iets gedaan had, noemde de HEER hem ‘*dappere krijgsman*’ (6:12).

Toen Gods Geest over hem was gekomen (6:34), riep hij de noordelijke stammen van Israël onder de wapens vanwege nieuwe invallen van de Midjanieten. Toen vroeg Gideon: ‘Heer, wilt U mij écht gebruiken om Israël te bevrijden?’ (6:36) God gaf hem een teken met een schapenvacht in de dauw: de ene dag is de vacht nat en de grond droog; de andere dag de vacht droog en de grond nat. (6:36-40) Zo gaf God Gideon een bevestiging: *Ik help je in de strijd tegen de Midjanieten.*

Maar hóe God dat doet, dat is toch wel vreemd. Wij zouden denken à la Maxima: ‘Dat is toch een beetje dom!’ Waarom dan? Gideon had 32.000 man opgeroepen. Best veel, maar nog geen kwart van de Midjanieten; die hadden er 135.000! (8:10) (Het voelt als Oekraïne tegenover het veel grotere Rusland.) Maar... die 32.000 soldaten – die wij te weinig vinden – vindt God juist teveel! En waarom? ‘*Anders beroemt Israël zich op eígen kracht, in plaats van op Mij!*’ (7:2).

Dat zien we wel vaker, toch? Ook wij kunnen, als ‘t ons goed en voor de wind gaat, denken: ‘Dat heb ik toch wel mooi gedaan!’ Zeker, we danken God, maar vaak is er ook trots: Ik heb het toch wel goed bedacht, gedaan, gezegd of wat ook...’ Dan maakt dit verhaal ons bescheiden en nederig. **Dat moest Gideon ook leren.** Net als wij dacht hij natuurlijk in aantallen! **Maar soms doet God méér met minder!** Dat vraagt vertrouwen, op de HERE alleen. Niet op de kracht van soldaten, op de overmacht van aantallen, maar op wat God wil gaan doen.

Twee keer laat God het leger afslanken, en hoe! Eerst mogen de **bangeriken** naar huis: tweederde vertrekt: 22.000 man. Ook de resterende 10.000 zijn God teveel. **wie met de hand water schepten**, moeten ook gaan. Een handvol **waterslurpers** mag blijven. De HEER belooft Gideon: *‘Met die 300 man zal Ik jullie bevrijden.’* (7:7)

Wat een beproeving voor Gideon: dat was toch geen leger meer?! Toch sputtert Gideon niet tegen, maar vertrouwt hij op Gods belofte. Zo toont Gideon zich een geloofsheld. Daarom heeft God hem ook een plekje gegeven in de ‘wolk van Godsgetuigen’. (Hebreeën 11:32) De HEER leert Gideon – en ook ons! – om helemaal op Hém te vertrouwen, en niet mensen of aantallen.

Dat mag **ook ons bemoedigen**. Veel kerken lopen leeg, vertrouwde gebouwen moeten worden afgestoten en dat doet pijn. Ik hoor verhalen, dat kinderen niet meer geloven of geloven zonder kerkgang. En kleinkinderen zijn al vaak niet meer gedoopt en kennen God niet. Dat doet zeer. Maar onze kracht ligt niet in onszelf; niet in grote getallen, ook niet in kleine; onze kracht ligt alleen in de HEER. Dan is ‘t alsof Hij ons vandaag nieuwe tekens geeft. Zo lees ik verwonderd in kranten, dat er opvallend meer jongeren zijn, die niets over geloof wisten, er meer over wilden leren en die zich na onderwijs lieten dopen! Blijf daarom maar voor uw kleinkinderen bidden. God maakt ons soms klein, om ons te leren weer verwachting te hebben van Hem. **Soms kan Hij méér doen met minder mensen, ook vandaag.**

Terug naar Gideon. Hij bedenkt een plan tegenover die overmacht van 135.000 Midjanieten. En wat doet God? Die geeft Gideon ongevraagd een nieuw teken! ‘s Nachts hoort Gideon vlakbij het vijandige kamp, hoe een Midjaniet aan een ander zijn droom vertelt. Verbaasd hoort hij, dat de vijand zijn naam kent en vreest! (7:14) (Bij Israël mochten de bangeriken *uit* het leger, bij de Midjanieten zitten ze *erin*!) God werkt al, nog voordat Gideon iets gedaan heeft. Hij dankt God ervoor. (7:15)

Dan zien we Gideon bezig. Hij bedenkt een slim plan. Hij is niet uit op een klinkende overwinning, maar op het zaaien van paniek. Met ramshoorns en verborgen fakkels verspreiden die 300 man zich rondom het kamp. En op Gideons teken roepen ze: *‘Te wapen voor de HEER en Gideon!’* (7:20) De Midjanieten schrikken zich zó rot, dat ze zelfs elkaar bevechten en op de vlucht slaan. Zo zorgt de HEER in zijn eentje voor de overwinning. ‘Onverdiende zaligheden!’

Het bepaalt ons ten diepste bij Jezus Christus. Hij streed alleen tegen onze vijanden van twijfels, zonde en dood. Hij overwon, ook voor ons! Hij roept ons op de *‘goede strijd van het geloof te strijden’* (1 Timoteüs 6:12). Hij belooft ons ook, dat wij *‘meer dan overwinnaars zijn dankzij Hem die ons heeft liefgehad’*. (Romeinen 8:31,37) Laat dit verhaal van Gideon u mogen sterken, zodat u ook Paulus ‘t kunt nazeggen: *‘Ik heb de goede strijd gestreden, de wedloop volbracht en het geloof behouden. Nu wacht mij de erekrans van de gerechtigheid, die de Heer zal geven aan mij én aan allen die naar zijn komst hebben uitgezien.’* (2 Timoteüs 4:7-8)

Amen

2e lied: Alle roem is uitgesloten – Gezang 451 (LvdK) melodie: Gez. 140 (GKb 2006)

- 1 **Alle roem is uitgesloten, / onverdiende zaligheên
heb ik van mijn God genoten, / 'k roem in vrije gunst alleen!
Ja, eer ik nog was geboren, / eer Gods hand, die alles schiep,
iets uit niet tot aanzijn riep, / heeft zijn liefde mij verkoren:
*God is liefd', o eng'lenstem, / mensentong, verheerlijkt Hem!***

- 2 **Alzo lief had God de wereld, / dat Hij zijn geliefde Zoon
voor de afgefallen wereld / overgaf aan smaad en hoon.
Ja, toen wij nog zondaars waren, / schonk de Vader ons gena,
leed de Zoon op Golgotha, / stierf voor ons, die zondaars waren:
*God is liefd', o eng'lenstem, / mensentong verheerlijkt Hem!***

- 3 **Dat heet weergalooz' ontferming, / dat genade, rijk en vrij!
God schenkt redding en bescherming, / aan verloornen, ook aan mij.
Ja, wanneer mijn onvermogen, / en mijn diep bederf mij smart,
toont mij 't godlijk Vaderhart / zijn verlossend mededogen:
*God is liefd', o eng'lenstem, / mensentong verheerlijkt Hem!***

Maar ik heb de goede strijd gestreden, de wedloop volbracht,
het geloof behouden. Nu wacht mij de erekrans van
de gerechtigheid, die de Heer, de rechtvaardige rechter,
aan mij zal geven op de grote dag; en niet alleen aan mij,
maar aan allen die naar zijn komst hebben uitgezien.
2 Timoteüs 4:7-8

Gebed

Heer, kom ons te hulp, als onze situatie soms hopeloos lijkt, de tegenstand te groot.
'Leer ons uw weg te willen gaan, / de fakkel van uw Woord vooraan /
Laat stralen voor uw aangezicht / ons nieuwe leven door het Licht' (Gez. 131:1, GKb)
'Bescherm ons in de bange tijd / van zielsverzoeking en van strijd.
Laat nooit de boze vijand toe, dat hij ons enige hindert doet.'
'O Vader, dat uw liefde ons blijkt, / o Zoon, maak ons uw beeld gelijk,
O Geest, zend toch uw troost ons neer. / Drie-enig God, U zij alle eer!' (Gez. 134:4,6, GKb)
Amen

*Deze miniserie is gebaseerd op een eerder gehouden preken serie over Rechters 6-8.
Een ander lied bij Rechters 7 was o.a. uit het Gereformeerd Kerkboek 2006: Psalm 108:4.
In het gebed haal ik ook twee gezangen aan die als lied bruikbaar zijn i.p.v. als gebed.*